

ALGALLIKALE LÄHEMALE

Konstantin Sergejev «Luikede järve» lavastusest

Iga balletiteatri arengus etendavad võrdselt tähtsat osa nii algupärane looming kui ka klassikaline pärand. Ballett «Luikede järve» on aga otse klassikalise pärandi aluspõhi. Sellest said alguse nii uued reformid kui ka uus lähenemine vene balletiteatrile, mis seotud muusikalise ja koreograafilise dramaturgiaga. Meie, 30.-40. aastate põlvkond, oleme kasvanud just «Luikede järve» najal. Ilma «Luikede järve» ei ole võimalik ette kujutada ei balletiteatrit ega balletiartisti, kes pole esitanud prints Siegfridi, Odette'i—Ottilie osi või suurepärasest kordeballetti.

Minu kui tantsija elus on «Luikede järve» suurt rolli mänginud. Sellega õieti alustasin oma lavateed. Minu tantsuvilumused said aluseks ballettmeistri tööle. Ballettmeistrina olen loonud mitmeid lavastusi. Alustasin Sergei Prokofjevi «Tuhkatriinust». See oli muide esimene «Tuhkatriinu», mille lõime koos Prokofjeviga Leningradi Kirovi-nim. teatris.

Klassika ei kaota päevakajalisust mitte kunagi. Ja «Luikede järve» on minule etendus, kus on tingimata vaja leida uut, tänapäevast kõlavust, samal ajal säilitades Lev Ivanovi ja Marius Petipa koreograafiašedöövrit. Mitte mingil juhul ei tule klassikalist pärandit vaadata kui muuseumi eksponaati ja selle lavastamist kui püüet restaureerida möödunud sajandite kunsti.

Olen «Luikede järve» lavastanud Tšehhoslovakkias, Saksa DV-s, mitmetes meie maa linnades nagu Tbilisis, Jerevanis. Minule on see etendus igavesti elav. Sellepärast jätkasin ka Tallinnas nende ideede arendamist, mida see ballett sisaldab. Väga meeldib, et siin teatris meid Natalia Dudinskajaga mõisteti. Tore on meenutada, et koos N. Dudinskajaga olime pärast sõda ühed esimesed külalisesinejad «Estonias» Odette-Ottilie ja prints Siegfridi osas. Nüüd andsime edasi oma kogemusi teie balletitrupile. Iga trupp läheneb teosele loominguliselt ja meiegi arvestasime teie trupi võimeid ja võimalusi. See lõi uue kvaliteedi. Võime öelda, et «Estonias» on eredaid noori andeid, nagu möödunud aastal lõpetanud Kaie Kõrb. See kõneleb meile ka, et siin on kool, mis valmistab ette väärilist kaadrit. Meie Leningradi kooliga on seotud Helmi Puur ja Tiit Härm. Praegu on üks teie esitantsijaid meil lõpetanud A. Ustinov. Seega ilmneb tihe vastastikune side Leningradi ja Tallinna koolide vahel ja siit ka hea üksteise mõistmine.

mist kui püüet restaureerida
möödunud sajandite kunsti.

Olen «Luikede järve» lavas-
tanud Tšehhoslovakkias, Sak-
sa DV-s, mitmetes meie maa
linnades nagu Tbilisis, Jereva-
nis. Minule on see etendus iga-
vesti elav. Sellepärast jätkasin
ka Tallinnas nende ideede
arendamist, mida see ballett
sisaldab. Väga meeldiv, et siin
teatris meid Natalia Dudinska-
jaga mõisteti. Tore on meenu-
tada, et koos N. Dudinskajaga
olime pärast sõda ühed esime-
sed külalisesinejad «Estonias»
Odette-Ottilie ja prints Sieg-
fridi osas. Nüüd andsime eda-
si oma kogemusi teie balleti-
trupile. Iga trupp läheneb teo-
sele loominguliselt ja meiegi
arvestasime teie trupi võimeid
ja võimalusi. See lõi uue kva-
liteedi. Võime öelda, et «Esto-
nias» on eredaid noori andeid,
nagu möödunud aastal lõpetan-
nud Kaie Kõrb. See kõneleb
meile ka, et siin on kool, mis
valmistab ette väärilist kaad-
rit. Meie Leningradi kooliga on
seotud Helmi Puur ja Tiit
Härm. Praegu on üks teie esi-
tantsijaid meil lõpetanud A.
Ustinov. Seega ilmneb tihe
vastastikune side Leningradi
ja Tallinna koolide vahel ja
siit ka hea üksteise mõistmine.

Mis on siis Leningradi tra-
ditsioonid «Luikede järve»
lavastuses?

Kannab ju Leningradi ko-
reograafiakool A. Vaganova
nime. Natalia Dudinskaja oli
aga Vaganova üks lemmikõpi-
lasi. Me saime oma pedagoogi-
delt (minul Semjonov) ajastu
hinguse, kõik parima sellest,
mille nemad omakorda olid
vahetult ammutanud Lev Iva-
novilt ja Marius Petipalt. Ma
ei taha öelda, et teistel selle
balleti lahendustel pole eluõi-
gust. Moskva Suurel Teatril
on oma kogemus, teistel lin-
nadel oma. Igaüks neist on
põhjendatud. Ometi usun, et
Leningradi traditsioonidest
välja kasvanud «Luikede
järv» on lähemal tõeale, alg-
allikaile. «Luikede järv» «Es-
tonia» laval ei ole kitsalt võt-
tes Kirovi teatri lavastuse üle-
kandmine, vaid selles sisaldu-
vad üldistatult kõik minu ko-
gemused ja teadmised.

Oles kirjutanud TIINA SUBIN

● 12. lk. ● nr. 15 [1945]

Sig ja Varu

10. aprill 1981